

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 128-129, art. 1012), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 21, alineatul (4), după cifrele „301¹” se completează cu cifrele „325, 326, 334, 334¹, 335¹”.

2. La articolul 325:

sanctiunea alineatului (1), se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

sanctiunea alineatului (2), se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

alineatul (3):

se completează cu litera b¹), cu următorul cuprins:

„b¹) în privința unei persoane cu înaltă funcție de răspundere”;

sanctiunea, se completează în final cu textul „ iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea ei.”

3. La articolul 326:

sanctiunea alineatului (1), se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

sanctiunea alineatului (2), se completează în final cu textul „ iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

sanctiunea alineatului (3), se completează în final cu textul „ iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea ei.”

4. La articolul 334:

sanțiunea alineatului (1), se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”;

sanțiunea alineatului (2), se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”.

5. După articolul 334 se introduce articolul 334¹ cu următorul cuprins

„Articolul 334/1. Supravegherea inadecvată

Supravegherea inadecvată din partea unei persoane care gestionează organizația comercială, obștească sau altă organizație nestatală asupra unei persoane subordonate, care a făcut posibilă comiterea de către aceasta a infracțiunilor de dare de mită, trafic de influență, de spălare a banilor sau finanțare a terorismului în interesul organizației respective,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

6. După articolul 335 se introduce articolul 335¹ cu următorul cuprins

„Articolul 335/1. Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 400 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.

(2) Aceleași acțiuni care au provocat:

a) decesul unei persoane;

b) alte urmări grave

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 300 la 700 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.”.

7. După articolul 244 se introduce articolul 244¹ cu următorul cuprins

Art. 244/1 Fals în acte contabile

(1) Întocmirea sau utilizarea unei facturi sau oricărui alt document sau înscris contabil care deține informații false ori incomplete, precum și omisiunea, cu rea voință, a contabilizării unei plăți, săvârșite în scopul disimulării sau tănuirii unor alte fapte ilegale.

se sancționează cu amendă în mărime de pînă la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa o anumită funcție sau de a exercita o anumită activitate pe o perioadă de pînă la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate

(2) Aceleași acțiuni săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale

se pedepsesc cu amendă în mărime de pînă la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

Art. II Legea nr. 1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 91-94), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 5 alin. (1) lit. b) se va expune în următoarea redacție:

b) prevenirea și combaterea actelor de corupție sau a faptelor de comportament corupțional ;

2. La articolul 7 alineatul (1) lit. a) se va completa în final cu următorul text

„Detașarea colaboratorilor, care continuă să-și îndeplinească serviciul în cadrul Centrului, pentru a ocupa funcții în autoritățile publice, la întreprinderi, instituții și organizații de stat, se efectuează în modul stabilit de Guvern, iar în cele private - cu acordul conducătorilor acestora.”

Art. III Art. 274 alin. (5) al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 104-110, art. 447), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

după cuvintele „și anunță” se completează cu sintagma „într-un termen cât mai scurt posibil dar nu mai mare de 15 zile”.

Art. IV – La articolul 17 din Legea nr. 204-XVI din 6 iulie 2006 cu privire la sistemul de executare silită (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 126-130, art. 603), alineatul (4), după cuvintele „bunurile aflate asupra sa,”, se completează cu cuvintele „cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă,”.

Art. V – Legea nr. 96-XVI din 13.04.07 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, art. 470, nr.107-111) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 26 se completează cu aliniatul (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) Ora și data deschiderii ofertelor va coincide cu termenul limită de depunere a cererilor și primire a ofertelor.”

2. La art. 70 alin. (1) lit. b) se completează la început cu următoarea expresie

„Data și numerele de înregistrare ale invitațiilor remise direct operatorilor economici, denumirea operatorilor economici invitați.”

Art. VI – La articolul 1 din Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, art. 243, nr. 74-75), alineatul (4) va avea următorul cuprins

„(4) Încălcarea Codului constituie abatere disciplinară sau după caz contravenție sau infracțiune, căreia i se aplică respectiv prevederile legislației privind funcția publică și statutului funcționarului public, Codului cu privire la contravențiile administrative sau ale Codului Penal.”

Notă informativă

la proiectul legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în scopul executării prevederilor art. 26 al Legii nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției. Astfel, promovarea acestuia va avea drept finalitate atât implementarea prevederilor Legii nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008, cât și ajustarea cadrului legislativ național la prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției (adoptată la New-York la 31 octombrie 2003, ratificată prin Legea nr. 158-XVI din 06.07.2007), Convenției penale privind corupția, (adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, ratificată prin Legea nr. 428-XV din 30.10.2003), precum și a Protocolului adițional la această Convenție.

Proiectul legii prevede modificări și completări a reglementărilor unui șir de acte legislative, și anume a Codului de conduită a funcționarului public, Codului penal, Codului de procedură penală, Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Legii cu privire la sistemul de executare silită, Legii privind achizițiile publice.

- Se propune ajustarea prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea nr. 25-XVI din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, la stipulările art. 6 alin. (2), lit. b) al Legii nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 și, drept finalitate, se dorește înlăturarea conflictului existent al normelor de drept.

Astfel, spre deosebire de stipulările legislației în vigoare, în special ale Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, Legii serviciului public, prevederile Legii nr. 25-XVI din 22.02.2008 menționează doar sancționarea disciplinară a funcționarilor, în contradicție cu faptul că anumite încălcări ale obligațiilor stabilite de Codul de conduită pot fi componente de contravenții administrative sau chiar de infracțiuni.

- Se propune modificarea și completarea prevederilor Codului penal în vederea implementării prevederilor Convenției penale împotriva corupției, prin stabilirea răspunderii persoanelor juridice pentru acte de corupție. La momentul actual, deși persoanele juridice sunt sancționate penal pentru un șir de infracțiuni menționate la art. 21 al Codului penal, acestea nu sunt pedepsite pentru infracțiunile ce constituie acte de corupție.

În Cod, de asemenea, se propune introducerea unor prevederi noi, care să stabilească răspunderea penală a persoanelor care gestionează organizații, pentru supravegherea necorespunzătoare, ce a condus la comiterea infracțiunilor de corupție sau de spălare a banilor. O altă propunere se referă la incriminarea faptei de „fals în acte contabile” în scopul executării atât a prevederilor art. 10 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției cât și a prevederilor art.14 al Convenției penale privind corupția, ce menționează obligația statelor semnatare

de a adopta măsurile legislative și administrative care sunt necesare pentru a prevedea în dreptul intern noțiunea de infracțiune contabilă pasibilă de sancțiune penală. În conformitate cu art.14 din Convenție, infracțiunea contabilă reprezintă acțiunea de a stabili sau utiliza facturi sau oricare alte documente contabile care conțin informații false sau omisiunea intenționată, în scopuri ilicite a contabilizării unei plăți obligatorii. De altfel, prin implementarea normei respective se va asigura și realizarea prevederilor art. 44 din Legea contabilității care incriminează răspunderea penală pentru falsificarea premeditată a documentelor primare de către persoanele cu funcție de răspundere.

Aplicarea Convenției de către statele semnatare este monitorizată de Grupul de State împotriva corupției GRECO, la care Republica Moldova a aderat în anul 2001. Fiind evaluată în ciclul II la GRECO, Republicii Moldova i s-a adresat recomandarea de a incrimina manipulările contabile legate de faptele de corupție și de a prevedea sancțiuni eficiente, proporționale și descurajatoare precum și de a consolida formarea magistraților în acest domeniu.

- Se propune completarea art. 274 alin. (5) al Codului de procedură penală, în temeiul prevederilor art. 9 alin. (2) al Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, și anume stipularea faptului că decizia de refuz a pomirii urmăririi penale sau de încetare a acesteia se va comunica inițiatorului în termen cât mai restrâns posibil ce nu va depăși însă 15 zile.

- Se propune modificarea și completarea Legii cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției atât în scopul de a ajusta referințele la atribuțiile Centrului la prevederile art. 13 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, cât și în scopul concretizării procedurii realizării măsurilor operative de investigație, prin detașarea colaboratorilor, care continuă să-și îndeplinească serviciul în cadrul Centrului, pentru a ocupa funcții în autoritățile publice, la întreprinderi, instituții și organizații de stat.

- Se propune modificarea art. 17 din Legea cu privire la sistemul de executare și anume stipularea faptului că în cazul infracțiunilor flagrante executorul judecătoresc va putea fi reținut, percheziționat, și va fi posibilă ridicarea actelor și bunurilor aflate asupra sa.

Aceste modificări sunt justificate atât de prevederile art. 19 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, cât și a prevederilor art. 30 pct. 2 din Convenția ONU împotriva corupției. Acestea stabilesc, că „Fiecare stat Parte ia măsurile necesare pentru a stabili sau menține, conform sistemului său juridic și principiilor sale constituționale, un echilibru adecvat între orice imunitate sau orice privilegiu de jurisdicție acordat agenților săi publici în exercițiul funcțiilor lor, și posibilitatea, dacă este necesar, de a cerceta, urmări și judeca efectiv infracțiunile stabilite prevăzute în prezenta convenție”.

Menționăm că modificările propuse fac parte dintr-un proces mai amplu de ajustare a legislației în vigoare la standardele anticorupție mai sus menționate prevederi similare se regăsesc în noul proiect al legii cu privire la procuratură, iar

în Parlament se află la reexaminare proiectul de modificare și completare a Legii cu privire la statutul judecătorului, Legii cu privire la Curtea Constituțională, Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, proiect întors de la promulgare de către Președintele Republicii Moldova.

- Se propune modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 96-XVI din 13.04.07 privind achizițiile publice, întru realizarea stipulărilor art. 8 al Legii nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008, ce stabilesc un șir de principii fundamentale pentru sistemul de achiziții publice și pentru modul de formare și administrare a finanțelor publice.

Astfel, în scopul omiterii riscurilor de comitere a unor fapte de corupție, se menționează ca ora și data deschiderii ofertelor în cazul unei proceduri de achiziție vor coincide cu termenul limită de depunere a cererilor și primire a ofertelor. Acest fapt este necesar pentru evitarea cazurilor de eludare a principiilor de desfășurare a procedurii de achiziții și anume a posibilității de modificare a ofertelor de către operatorii economici ulterior deschiderii acestora, reieșind din datele în mod ilicit divulgate ale propunerilor concurente existente.

De asemenea, pentru a eficientiza controlul asupra respectării transparenței procedurii de achiziții se propune ca darea de seamă privind procedura de achiziții să includă în plus și referințe la data și numerele de înregistrare ale invitațiilor remise direct operatorilor economici precum și denumirea operatorilor economici invitați.

Menționăm că implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare.

Vicedirector

Vitalie VEREBCEANU